

Täysistunto

Perjantai 21.5.2021 klo 13.00—13.14

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi geenitekniikkalain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 49/2021 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 8/2021 vp

Toinen käsittely

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskusteluun, edustaja Puisto.

Keskustelu

13.08 **Sakari Puisto ps:** Kiitoksia, arvoisa puhemies! Tässä on käsittelyssä geenitekniikkalain muuttaminen. Se herättää myös monenlaisia tunteita, mutta jos ajattelee ihan pelkästään teknologian ja tieteen kehitystä, niin haluan nostaa esiin, että tälläkin alalla tapahtuu hyvin, hyvin paljon, itse asiassa todella suuriakin läpimurtoja.

Paljon on nyt tämän covid-pandemian myötä puhuttu näistä mRNA-teknologioista eli lähetti-RNA-teknologioista, mutta myös erilaiset interferenssi-RNA-teknologiat tekevät lääketieteessä läpimurtoa, eli tällaiset teknologiat, millä pystytään hiljentämään valikoidusti tiettyä epätoivottua geeni-ilmentymää. Sitten ovat nämä erilaiset geenisaksiteknologiat: CRISPR-Cas9 on yleisin teknologia, mistä myönnettiin Nobel-palkinto 2020 eli viime vuonna. Ajattelisin, että tässä tulee ajan myötä tapahtumaan ehkä suurempi läpimurto kuin ehkä ymmärretäänkään, kun tämä teknologia saadaan tehtyä käyttövalmiiksi. Nythän siinä on vielä isoja kysymyksiä. Tällaisia erilaisia yksittäisten geenivirheiden aiheuttamia sairauksia on varsin paljon. Ajattelen, että nämä ovat niitä ensimmäisiä, mutta sitten uskoisin, että pystytään myös pureutumaan sellaisiin sairauksiin, missä on useampi geeni tai sitten myös epigeneettinen ympäristö mukana, ja sitten ajattelen, että myös maanviljelykseen tästä on hyötyä. On myös huomattava, että erilaisesta DNA-sekvensoinnista, mikä oli myös tässä covidissa hyvin keskeinen asia rokotteiden löytämiseksi, on tullut hyvinkin edullista viime vuosina. Teknologia ja sen kaupallistaminen on kehittynyt hyvin nopeasti, ja ajattelen, että on mahdollista, että sekvensoinnin hinta voi itse asiassa jopa mennä nol- laan tai jopa negatiiviseksi, eli siitä jopa maksettaisiin, että sitä saadaan tehdä, liittyen siis lähinnä datan hallintaan, mistä sitten maksettaisiin.

Tässä myös tulee olemaan erilaisia sääntelyn haasteita. Näistä keskustellaan hyvin paljon tiedeyhteisössä, miten tämä teknologia tulee kehittymään ja mitkä ovat näitä erilaisia sovellusmahdollisuuksia ja mitä tieteen etiikan mukaan saa tehdä ja mitä ei. Myös erilaisia IPR- eli aineettomien oikeuksien asioita on käsittelyssä, ja ei ole vielä aivan selvillä, miten niissä käy, esimerkiksi patenttiriitoja ja muita, mutta lainsäätäjän pitäisi olla hyvinkin he- reillä tulevaisuuden suhteen. — Kiitos.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 62/2021 vp

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 49/2021 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.